

Milyen idő várható?

A Meteorológiai Intézet jelenti pénteken este 10 órakor: Magyarországon a nap folyamán 22—24 fokig emelkedett a hőmérséklet. Várható időjárás a következő 24 órára: Változóan felhős idő, további hőemelkedés. A zivatarok valószínűsége csökken.

HÍREK

Bankárok

ülnek a vádlottak padján, mellettük szuronyos fogházörök, mögöttük pedig vaduzi kölesönkötvényvásárlások és különböző valutaügyek. Mindezek a dolgok nem is olyan régen rendes pénzügyi műveletek voltak, tisztos bankári tevékenységnek nevezték, sőt az ilyesmivel foglalkozók közül sokan „a közgazdasági élet támaszai”-ként szerepeltek, sőt méltóságos címet, képviselőseget és egyéb kiüntetések kaptak.

Egy napon aztán azt mondták, hogy ezután nem szabad csinálni holdingot, valutaügyet, külföldi átváltást, dollárüzleteket, szóval *nem lehet úgy folytatni a bankári tevékenységet, mint azelőtt*, bármennyire is kellemes és jól jövedelmező volt az, mert ezentúl a vádlottak padjára, a börtönbe kerül, aki csinálja. Pedig a társadalmi rend, sőt a kormányforma sem változott meg, maradt minden, mint azelőtt volt, éppen annyira kapitalista, de bankárok és egyéb pénzügyi műveletekkel foglalkozó dúsgazdag vagy kevésbé gazdag, méltóságos vagy nagyszágos urak gyakran kerülnek a börtönbe. És hogy még bizarrabb legyen a helyzet, éppen a kapitalizmus védelmében tartják ezt helyénvalónak.

Heidelberg Vilmos bankigazgatóra és fiára, Heidelberg Györgyre, valamint főpénztárosára és munkatársaira egy napon ugyancsak rácsütötték, hogy mindaz a pénzügyi művelet, amit csinálnak, veszedelmes az ország közgazdasági életére és *lefogták őket. Fizetőszközökkel való visszaélés büntette* címen emeltek ellenük vádat. Fényes, sokszobás lakásukból bekerültek a fogház kis cellájába és pénteken a törvényszék Horváthtanácsa megkezdte ügyükben a fő tárgyalást. Az idős Heidelberget és három vádlottársát később szabadlábra helyezték, fia, György, valamint Schnürmacher Lipót, a főpénztáros azonban továbbra is tartóztatásban vannak.

Az öreg Heidelberg megtörtén, reszketően védekezett, azt azonban beismerte, hogy a maga va-

gyonának egy részét délamerikai sógorának vagyónaként kezelte, hogy így mentesüljön adók és valutabejelentő kötelezettségek alól, de tagadta, hogy az államot megkárosította volna. A fia azzal védekezett, hogy mindaz, amit csinált, alappjában véve *rendes bankári tevékenység*. Ebben kétségtelenül igaza van a fiatal bankárnak és éppen az idők változását mutatja, hogy amit tegnap még szabad volt és ami tegnap dicséretes dolog

volt, az ma már bűnselekmény. Nem veszik észre, hogy ezzel maguk bélyegzik meg azt a rendszert, amelyet kapitalizmusnak nevezünk és amelynek eddigi szabadságát ők kénytelenek különböző rendszabályokkal megszorítani.

A híres pesti bankárok mellett ott ül láthatatlanul a vádlottak padján, a fogházörök szuronya között, a *kapitalizmus* is.

A tárgyalást szombaton délelőtt folytatják.

Orvosok a szociális gondozás ellen

A Budapesti Orvosszövetség elnöke, miniszteri tanácsosok és főorvosok vonultak föl a minap egy törvényszéki tárgyaláson és súlyosan megvádoltak egy — a szociális gondozást és megelőzést szolgáló — nagymultú intézményt, az Országos Stefánia Szövetséget. Azt állították, hogy a Stefánia Szövetség védőnői a főorvosok betegfölhajtói. Holott az az igazság, hogy néhány előkelő orvos prakszistát félti ettől a megbecsülést érdemlő közegészségügyi és szociális intézménytől.

Az orvostudomány modern fejlődése hatalmas eredményeket ért már el a szociális egészségügy és a betegségek megelőzése terén. Külföldön és ma már nálunk is a gondozó orvosi működés a közegészségügyi munka egyik legfontosabb részét teszi. A szociálpolitikai intézmények tervszerű rendjébe beillesztett *betegségmegelőzés*, a népbetegségekben szenvedők szakszerű ellenőrzése, gondozása, állandó tanácsal való ellátása nemcsak, hogy egyetlen helyes módja az egészségügyi kultúra terjesztésének, hanem egyben a *legeredményesebb harc is a népbetegségek ellen*, amelyek Magyarországon olyan sok áldozatot követeltek. Minden gondolkodó orvos tudja, hogy mennyivel könnyebb sok betegséget megelőzni, mint gyógyítani. Sajnos, mégis sokszor látjuk, hogy maguk az orvosok, akik hivatalosan a szenvedő emberiség szolgálatában állanak, nemcsak idegenkedéssel, hanem egyenesen ellenszenvvel fogadnak minden betegségmegelőző rendelkezést, új gondozó vagy szociálpolitikai intézményt. Ezekben az intézményekben magánprakszisuk megtámadását látják és a *magánprakszisért szívesen földőzözik a közegészségügyét*, elsősorban természetesen a szegény, dolgozó néposztályok egészségügyi ellátását. Azért ellenséges magatartású a magyar orvosi rend nagy többsége a betegbiztosítókkal szemben, valamint egyéb, a nagy tömegek, a városi és falusi szegénység szociális ellátá-

sát és közegészségügyét szolgáló szociális egészségügyi szervekkel szemben.

Az utóbbi időben több támadás érte a betegségmegelőző munka magyar úttörőjét, az Országos Stefánia Anya- és Csecsemővédő Szövetséget. Ezekkel a támadásokkal szemben a legerélyesebben kell állást foglalnunk. Bár tudva tudjuk, hogy a Stefánia nem oldja meg a külvárosok, munkászavárosok nyomorúságának problémáját, de azzal, hogy betegségmegelőző és gondozó munkáját mindenütt összeköti szociális munkával és bölcsődével, napközi otthonaival a beteg gyermekek mellett az egészségeseknek védelmére is siet, nagy szolgálatot tesz a városi proletárságnak. Szervezete bizonyos fokig függetlennek mondható, mert a hatóság mellett a társadalomnak is beleszólása van. *Működése területén a csecsemőhalandóság 20—25%-ról 7%-ra csökkent*. Sok ezer szegény gyermeket mentett meg az életnek. A terhes anyákat is segíti orvosi tanácsokkal, szociális segítséggel és igyekszik megvalósítani azt az igazi humanus és orvosi törekvést, amely azt mondja, hogy *a gyermek védelme a terhes anyáknál kezdődik*. A proletáranyság és gyermekek elismeréssel gondolnak erre az intézményre.

Jól tudjuk, hogy a kapitalizmus társadalmi hatásain, a nagy munkanélküliségen és tömegnyomordáson ez az intézmény sem segíthet, de a *nyomorúság és nélkülözés tengerében szociális és emberi gondolatot képviselő intézmény támadása, megbénítása, hitelének megrontása ellen vétőt emelünk*, különösen akkor, ha azok részéről jön a támadás, akiknek feladata éppen az ilyen intézmények létesítése, védelme, a szociális egészségügy kiépítése lenne. Necsak a magánprakszisa gondoljanak ezek az urak. *A dolgozó nép egészségvédelme fontosabb, mint egyes orvos urak magánjövendelme*.

Dr Fábrián Dániel.

— Autobusz- és villamosközlekedés az Árumintavásárra. Az Árumintavásár tartama alatt, május 6-tól 15-ig, az 1. és 5. jelzésű *autobuszok* az Árumintavásárig közlekednek. Azonkívül 1/A jelzéssel az Oktogontól, 3/V jelzéssel a Ferenc József térről és 5/A jelzéssel a Széna térről is indulnak *autobuszok* a Vásárra. *Villamossal* az Árumintavásár a Rákóczi úton át a 27-es, 44-es és 44/A, az Oreczy úton át a 23-as és 23/5, a Podmaniczky uccán át a 8-as és 8/A, a Király uccán át pedig a 10-es kocsikkal és a földalatti vonslán közelíthető meg. A Vásár tartama alatt a 44/A viszonylat a Hadnagy uccától az Állatkertig, a 8/A viszonylat a Hold uccától a városligeti végállomásig közlekedik.

— Repülés közben elvesztette benzintartályát egy repülőgép, amelyet Detroyat, az ismert francia pilóta vezetett Párizs fölött. A tartály az egyik párizsi kaszárnya udvarára zuhant, de szerencsére nem robbant föl. A repülőgépnek is sikerült siklórepüléssel *baj nélkül leszállnia*.

— Ekrazit robbant a bányagazgató lakásában. Csikszeredán Levantí Páter bányagazgató lakásán ekrazitrobbanás történt. A robbanás következtében a ház lángba borult. Az igazgatónál éppen vendégségben volt Popescu Tivadar és családja. *Popescuné és egyéves kislánya súlyos égést szenvedett és meghalt*. Levantíné haloklik. Popescu súlyosan, Levantí könnyebben sebesült meg. A robbanás okát még nem ismerik.

— Az Állandó Mezőgazdasági Exportkiállítását pénteken délután megnyitották a városligeti Mezőgazdasági Múzeumban. A kiállításon ötletes és művészi szemléltető grafikonok és táblázatok mutatják a *magyar árucikkek irányát és megosztását a külföldi piacok felé*. Szakszerű elrendezésben sorakoznak egymás mellé a baromfi és tojás, a gyümölcs, a bor, a méz, a vaj és tejtermékek, valamint az agrártermelés minden cikke és a konzervipar is.

MILANESE
TÁNCNADRÁG
CSAK **100** FILLER
BAROSS TÉRI
FILLÉRES DIVATHÁZ
BAROSS TÉR 2
JÓZSEF FÖHERGEG-SZÁLLÓ ÉPÜLETÉBEN

— Lázonganak a farmerek. Az Északamerikai Egyesült Államok 17 állama mintegy 1500 küldöttel képviseltette magát a Jowa-állam Des Moines nevű városában megtartott farmergyűlésen, ahol a farmerek elhatározták, hogy ha a törvényhozás nem teljesíti követeléseiket, akkor *május 13-tól kezdve nem viszik többé piacra gabonájukat*. A farmereknek két követelésük van. Az egyik az, hogy a törvényhozás nyújtsa biztosítékot arra, hogy minden őstermelő termelőköltségein kívül mérsékelt, méltányos hasznot kapjon termékeiért. A másik pedig az, hogy a jelzálogos árveréseket függeszték föl. A farmerek gyűlése rendkívül harcias volt. Egyébként egyedül Jowa államban eddig 118 embert tartóztattak le *hatóság elleni erőszak és árverések megakadályozása miatt*. Ha a farmerek fenyegetéseiket beváltják és tényleg beszüntetik a gabonaszállítást, akkor az Egyesült Államok gabonaellátásában katasztrofális fennakadások állhatnak be.

— ÚJABB GYLKOS ORKÁN. A Mississippitorkolatának vidékén, ahol már egy héttel ezelőtt is borzalmas orkán pusztított, a péntekre virradó éjszaka megint forgószél szágaldott végig, amely úgy anyagiakban, mint emberéletben óriási károkat okozott. Louisiana, Mississippit és Alabama államokban egész falvak dőltek romba és a városokban is nagy pusztítást vitt végbe a vihar. Az itéletidőnek az első jelentések szerint mintegy 50 halottja és 300 sebesültje van. Tallulah városkában (Louisiana állam) egy egész városnegyedert rombadöntött a forgószél. A halottak száma itt 15, a sebesülteké pedig 60.

— A gazda és csikója. Gajdos Imre 42 éves hercegcsántói gazda Kőlked község határában kocsijával megállott az egyik gómeskútnál, hogy megintassa lovát. Itatás közben a csikója ráugrott a kút nyílását befedő deszkára, amely beszakadt és a csikó a vízbe zuhant. Gajdos kötéllel próbálta kiemelni az állatot, de közben ő maga is egyensúlyát veszítve, a kútba zuhant. *A gazda is, a csikó is a kútba fulladt*.

— Erdőégés Franciaországban. Bordeaux közelében esőtörtökön éjszaka kigyulladt és ledgett 5000 hektár *fenyőerdő*. A tüzet gyantacsurgatók vigyázatlansága idézte elő.

HIRDETMÉNY

A m. kir. postatakarékpénztár 41. számú fiókja Újpest, Kassai uca 40 (Kassai- és József uca sarok)

arany-, ezüst- és ékszerzálogtárgyakat, valamint egyéb ingóságokat (ruhát, fehérneműt, vásznat)

zálogosításra elfogad.

Folyó évi május hó első napjaiban a m. kir. postatakarékpénztár

Újpesten, István uca 8. sz. a.

(István- és Kolozsvári u. sarok)

még egy fiókot nyit,

ahol ékszer- és ruházati tárgyak, valamint varrógépek és kerékpárok kivételével minden egyéb

zálogosításra alkalmas ingóságot

(ruhaféléket, fehérneműket, vásznakat stb.)

lehet elzálogosítani.

Hivatalos órák mindkét zálogházi fiókban délelőtt 8-tól 1-ig és délután 3-tól 6-ig.

M. kir. postatakarékpénztár

A Magyar Ruggyantaárugár Részvénytársaság igazgatósága, felügyelőbizottsága és tisztikara mély megilletődéssel jelenti

SCHWARZ FÉLIX

úrnak, a vállalat igazgatósági tagjának elhunytát.

A Megboldogult vállalatunk vezetésében annak megalakulása, tehát több mint négy évtized óta vett részt és nagy tudásával társaságunk fölvirágoztatásában hervadhatatlan érdemeket szerzett.

Emlékét mindenkor kegyelettel fogjuk megőrizni.